מחוון למורה

מחוון: ההתוודעות: "אני יוסף, העוד אבי חי?"

1. מב, כד: "וַיִּסֹּב מֵעֲלֵיהֶם, וַיֵּבְךְּ", בסתר. מג, ל: "וַיָּבֹא הַחַדְרָה, וַיֵּבְךְּ שָׁמָּה", בסתר. מה, ב: "וַיִּתֵּן אֶת־קֹלוֹ, בְּבֶכִי" ושמעו מצרים, בגלוי.
2. רש"י: הוא לא יכול היה לסבול שהמצרים יעמדו וישמעו "שֶׁאֶחָיו מִתְבַּיְּשִׁין בְּהִוָּדְעוֹ לָהֶם": שמירה על כבודם.
3. יהודה דיבר על האב שוב ושוב ועל כך שימות אם בנימין לא יחזור. המילים הראשונות של יוסף אחרי שהתוודע הן שאלה על האב: הנאום נגע בו.
4. ספורנו: התכלית האלוהית (הצלה) מלמדת שגם הסיבות שהובילו אליה היו ברצון אלוהים. יוסף לא מכחיש את המכירה ("מְכַרְתֶּם"), אבל מציע להם לראות בה חלק מתוכנית הצלה, כדי שלא "תֵּעָצְבוּ" (ה).
5. בלז האחים לא יכלו לדבר עם יוסף בשלום; במה, אחרי הנשיקות והבכי, הם מדברים איתו. הקשר המשפחתי מתחדש.
6. תשובה טובה: עמדה; ד: יוסף מזכיר את המכירה במפורש; ה ו-ח: ההשגחה, ספורנו (סיבות קודמות ברצון אלוהים); כד: יוסף חושש שיריבו על המכירה, כלומר האשמה עדיין קיימת. אפשר לטעון שהדברים נועדו להרגיע ולא לפטור. ניקוד מוצע: עמדה 3, שלוש ראיות × 4, ספורנו 3, מסקנה 2.

פרשנות מסומנת כפרשנות (רש"י, רמב"ן, אבן עזרא, ספורנו ופרשנים נוספים מתוך ספריא). נוסח הפסוקים ממכון ממרא; שם ה' מובא בכתיב ה'. ממלכתי: סיפורי יוסף ואחיו (בראשית לח-נ) נלמדים בחטיבה העליונה בלימודי התנ"ך (קריאה צמודה, ניתוח ספרותי ודיון ערכי); יש לבדוק מול תכנית הבגרות העדכנית ובחירת בית הספר. חמ"ד: לימוד חומש עם פרשנים (רש"י, רמב"ן, אבן עזרא, ספורנו ומדרש); הפרשנות מסומנת כפרשנות. יש לבדוק מול התכנון השנתי של בית הספר.